

CUEAE

Comissió d'Unió Europea i Acció Exterior
Parlament de Catalunya

Sessió 13. Dijous, 29 de maig de 2025. XV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Control del principi de subsidiarietat amb relació a la Proposta de reglament del Parlament Europeu i del Consell pel qual s'estableix un sistema comú per al retorn dels nacionals de tercers països en situació irregular a la Unió i es deroguen la Directiva 2008/115/CE del Parlament Europeu i del Consell, la Directiva 2001/40/CE del Consell i la Decisió 2004/191/CE del Consell. Tram. 295-00030/15 Secretaria de la Comissió Mixta de la Unió Europea Proposta de dictamen.

2. Control del principi de subsidiarietat amb relació a la Proposta de reglament del Parlament Europeu i del Consell pel qual es modifiquen els reglaments (UE) 2021/1058 i (UE) 2021/1056 pel que fa a mesures específiques per a fer front a reptes estratègics en el context de la revisió intermèdia. Tram. 295-00031/15 Secretaria de la Comissió Mixta de la Unió Europea Proposta de dictamen.

3. Control del principi de subsidiarietat amb relació a la Proposta de reglament del Parlament Europeu i del Consell pel qual es modifica el Reglament (UE) 2021/1057, pel qual s'estableix el Fons Social Europeu Plus (FSE+), pel que fa a mesures específiques per a fer front a reptes estratègics. Tram. 295-00032/15 Secretaria de la Comissió Mixta de la Unió Europea Proposta de dictamen.

4. Proposta de resolució sobre la violència sexual contra dones i nenes en zones de conflicte o de guerra. Tram. 250-00378/15 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 184, 38; esmenes: BOPC 219, 12).

5. Proposta de resolució sobre la redirecció del pressupost assignat al programa de cooperació al desenvolupament per a atendre les necessitats i emergències socials dels catalans. Tram. 250-00417/15 Grup Parlamentari de VOX en Catalunya. Debat i votació (text presentat: BOPC 190, 64).

6. Proposta de resolució sobre la detenció de l'alcalde d'Istanbul. Tram. 250-00426/15 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació (text presentat: BOPC 196, 45).

7. Sol·licitud de compareixença d'una representació d'Amnistia Internacional davant la Comissió d'Unió Europea i Acció Exterior perquè presenti el seu informe anual sobre l'estat dels drets humans al món. Tram. 356-00763/15 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Defensem la Terra, Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

8. Sol·licitud de compareixença d'una representació del Consell Català del Moviment Europeu davant la Comissió d'Unió Europea i Acció Exterior perquè informi sobre les aportacions de Catalunya a l'europeisme. Tram. 356-00768/15 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Grup Parlamentari de Junts, Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya, Grup Parlamentari Comuns. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

Punt 4 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la violència sexual contra dones i nenes en zones de conflicte o de guerra

250-00378/15

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 28241 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 18.03.2025

A la Mesa del Parlament

Elena Díaz Torrevejano, portaveu del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Alberto Bondesio Martínez, diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Beatriz Silva Gallardo, diputada del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la violència sexual contra dones i nenes a zones de conflicte o guerra, per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Unió Europea i Acció Exterior, amb el text següent:

Exposició de motius

La violència sexual contra dones i nenes com a arma de guerra és una de les violències més esteses en els conflictes armats, però també una de les més invisibilitzades en un context mundial en què, el 2023, es va assolir el pic més alt de conflictes armats des de la Segona Guerra Mundial comptabilitzant-se 56 en actiu. A alguns ja oblidats, com els de la República Democràtica del Congo, Etiòpia, Camerun o el Sahel Occidental, se sumen altres que han esclatat els últims anys, com els d'Ucraïna i el Sudan.

Milions de dones i nenes estan exposades en aquests conflictes a la violència sexual, però menys de l'1% de les que la pateix rep ajuda o denuncia els fets a causa dels riscos que comporta, però també per les possibles represàlies i l'estigmatització que reben de part de les pròpies comunitats. A aquestes circumstàncies s'hi afegeix la poca eficàcia dels sistemes judicials i d'accés a la justícia als països immersos en conflictes o guerres.

A més de les violacions sistemàtiques, les dones i les nenes a zones de conflicte armat pateixen altres manifestacions de violència sexual com són l'esclavitud sexual, la prostitució forçada, els embarassos, l'esterilització i els avortaments forçats, la mutilació i el tràfic d'éssers humans amb finalitat d'explotació sexual. En alguns països d'Àfrica com Sierra Leone, Libèria i Angola, les nenes són també segrestades i preses com a bush wives, una pràctica que les obliga a una convivència forçada amb grups armats que les sotmeten a violacions sistemàtiques i grupals que es veuen agreujades per embarassos que els impedeixen tornar a les comunitats pel rebuig que provoca.

Fa uns dies la República Democràtica del Congo va ser escenari d'una massacre en què almenys 163 dones que es trobaven en una presó van ser violades i cremades vives després de l'entrada del M23 a la presó. Els informes de l'ONU assenyalen que amb les dones hi havia 28 infants, que també van ser assassinats. El M23 va impedir a més l'entrada a les forces de la missió de

les Nacions Unides a la República Democràtica del Congo (MONUSCO), per la qual cosa no s'ha pogut verificar de manera oficial tots els detalls de la massacre.

Un informe recent de l'organització Plan International constata que un 27% de les nenes que viuen en zones de guerra o conflicte armat viuen amb una por constant a la violència sexual. Seguim somiant, nenes i joves en zones de conflicte, elaborat a partir de gairebé 10.000 enquestes a nenes, nens i joves a deu països en conflicte, revela també que les violacions tenen conseqüències devastadores de salut i de salut mental a més d'embarassos no desitjats, estigmatització social i exclusió.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya:

1. Manifesta el seu rebuig a la violència sexual com a arma de guerra, en qualsevol de les seves formes i expressa la seva solidaritat amb les víctimes que la pateixen arreu del món.
2. Manifesta el seu compromís amb l'eradicació d'aquest tipus de violències i la necessitat que la comunitat internacional s'impliqui activament per visibilitzar-la i eradicar-la.
3. El Parlament de Catalunya insta el Govern a:
 - a. Continuar treballant amb l'enfocament de gènere i basat en els drets humans de la cooperació al desenvolupament, complint amb l'objectiu del 0,7% dels ingressos corrents no condicionats a l'Ajuda Oficial al Desenvolupament per a l'any 2030. Així, es promourà, mitjançant la política de cooperació, l'assistència necessària a les organitzacions que treballen en zones de conflicte i guerra, donant suport a les dones i les nenes que són víctimes de violències sexuals i de gènere.
 - b. Promoure la presència de la Generalitat de Catalunya en les formacions del Consell de la Unió Europea i en els grups de treball derivats, on les institucions catalanes tinguin competències o interessos específics, en coordinació amb l'autoritat estatal competent.
 - c. Treballar per eradicar la violència sexual en totes les seves formes, en la participació de la Generalitat de Catalunya en organismes i agències internacionals, com ara ONU Dones.
 - d. Reforçar la lluita contra la violència masclista a tots els nivells i combatre els discursos que la neguen o banalitzen.

Palau del Parlament, 11 de març de 2025

Elena Díaz Torrevejano, portaveu; Alberto Bondesio Martínez, Beatriz Silva Gallardo, diputats, GP PSC-Units

ESMENES PRESENTADES

Reg. 36532; 36701 / Admissió a tràmit: Mesa de la CUEAE, 06.05.2025

GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS (REG. 36532)

Esmena 1

GP de Junts (1)

De modificació del punt 2

2. Manifesta el seu compromís amb la visibilització i l'eradicació d'aquest tipus de violències i la necessitat que la comunitat internacional s'impliqui activament *per fer efectius els compromisos internacionals contra la violència sexual als Convenis de Ginebra de 1949 i els protocols addicionals, l'estatut de Roma del Tribunal Penal Internacional de 1998 i la Resolució 1325 del 2000.*

Esmena 2

GP de Junts (2)

De modificació del punt 3.c

3.c) *Garantir que l'eradicació de la violència gènere en totes les seves formes, i en especial la violència sexual durant conflictes armats, compromís que ha de ser un pilar important de la cooperació al desenvolupament de Catalunya i de la participació de la Generalitat de Catalunya en organismes i agències internacionals, com ara ONU Dones per millorar la col·laboració per la lluita contra la violència masclista a tots els nivells i combatre els discursos que la neguen o banalitzen a dins i fora de Catalunya.*

GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (REG. 36701)

Esmena 1

GP d'Esquerra Republicana de Catalunya

De modificació de la lletra c del punt 3

c. Treballar per eradicar la violència sexual en totes les seves formes, en la participació de la Generalitat de Catalunya en organismes i agències internacionals, com ara ONU Dones, *apostant pel destacament temporal d'expertes de la Generalitat, pràctica coneguda com a «secondments», tal com estableix la Llei d'Acció Exterior i queda recollida en l'acord d'investidura.*

Esmena 2

GP d'Esquerra Republicana de Catalunya

De modificació de l'apartat b del punt 3

b. Promoure la presència de la Generalitat de Catalunya en les formacions del Consell de la Unió Europea i en els grups de treball derivats, on les institucions catalanes tinguin competències o interessos específics, ~~en coordinació amb l'autoritat estatal competent,~~ *apostant pel destacament temporal d'expertes de la Generalitat, pràctica coneguda com a «secondments», tal com estableix la Llei d'Acció Exterior i queda recollida en l'acord d'investidura.*

Punt 5 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre la redirecció del pressupost assignat al programa de cooperació al desenvolupament per a atendre les necessitats i emergències socials dels catalans

250-00417/15

PRESENTACIÓ: GP VOX

Reg. 30248 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 25.03.2025

A la Mesa del Parlament

Joan Garriga Doménech, portavoz del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, Alberto Tarradas Paneque, diputado del Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña, de acuerdo con lo establecido por los artículos 167 y 168 del Reglamento del Parlamento, presentan la Propuesta de resolución relativa a suprimir y redirigir el presupuesto asignado al programa 232 Cooperació al desenvolupament para atender las necesidades y emergencias sociales de los catalanes, para que sea sustanciada ante la Comissió d'Unió Europea i Acció Exterior, con el siguiente texto:

Exposición de motivos

Una definición clásica de la Cooperación al Desarrollo es la que nos proporcionan Gómez Galán y Sanahuja: «El conjunto de actuaciones, realizadas por actores públicos y privados, entre países de diferente nivel de renta con el propósito de promover el progreso económico y social de los países más desfavorecidos».

Para que la ayuda sea considerada cooperación al desarrollo, según la OCDE, puede ser una transferencia tanto técnica como económica. Los criterios son: que debe ser otorgada por organismos oficiales; debe buscar el desarrollo económico y social; debe destinarse a países en desarrollo o a organismos multilaterales y debe tener carácter concesional.

Desde los años 60, se han destinado solamente a África más de 1.371 billones de dólares –con el valor del dólar actual– para intentar que este continente escapara de la pobreza y, sin embargo, observamos que los avances son modestos en proporción con todo el capital que se ha invertido.

Mientras las ayudas a la cooperación internacional aumentaban en África, el PIB per cápita del crecimiento en todo el continente descendió a puntos porcentuales negativos. Se observa que en 1970 la ayuda internacional como porcentaje del PIB se situaba en un 5,3% y fue progresivamente creciendo hasta alcanzar un 16% en 1999; mientras que en el caso contrario, el crecimiento económico per cápita pasó del 16,20% en 1970 hasta decaer a un 0,20% en 1999. Esta correlación significa que mientras las ayudas a la cooperación internacional en África fue en aumento durante 30 años seguidos, el poder adquisitivo de los africanos decayó 16 puntos porcentuales.

La lección que hemos aprendido tras varias décadas, es que a pesar de los enormes esfuerzos interesados y las ingentes inversiones de capital que se han donado, la orientación de cómo se han aplicado estas ayudas no han

tenido los resultados esperados. Y a pesar de ello, no se acepta la deserción de las doctrinas globales que han impuesto entes como el Fondo Monetario Internacional, el Banco Mundial o la Organización de las Naciones Unidas.

De todas formas, la Cooperación Internacional al Desarrollo no tiene por qué catalogarse como negativa, ya que es cierto que existen millares de organizaciones con fines sin ánimo de lucro y buenas intenciones para ayudar al prójimo, pero, las buenas intenciones no son suficientes si no van acompañados de resultados.

El problema fundamental con el que se encuentra la cooperación al desarrollo es que las políticas globalistas han querido dirigir las inversiones de la ayuda internacional con un eje de políticas orientadas para crear, en países del tercer mundo, necesidades artificiales para solucionar problemas con los que todavía no se han enfrentado o que son preconcebidas.

Por tanto, en estos tiempos que corren, existe una gran confusión entre las naciones y el propio escenario internacional sobre la cooperación al desarrollo. El globalismo ha sumado otro fracaso más bajo un camino de supuestas buenas intenciones. La dependencia que hemos creado en aquellos países del tercer mundo, bajo nuestro paraguas de ayudas internacionales, únicamente ha causado una situación de desamparo que incapacita a sus sociedades a salir del agujero de la pobreza.

Debemos ser conscientes que la economía mundial agoniza en estos días, y sobre todo la española. Por ello, mientras el escenario internacional se reorganiza para refundar los principios de la ayuda al desarrollo, España debería priorizar en invertir los escasos recursos que tiene para promover su economía y su sociedad. De tal forma que los objetivos para alcanzar una sociedad solidaria, debería centrarse en fomentar la educación o el I+D para poder promocionar nuestros científicos y que puedan descubrir nuevas curas a enfermedades relacionadas con la pobreza; impulsar nuestras PYMES para que puedan expandir sus actividades económicas hacia otros países, promover el intercambio de ideas y productos con terceros países; o incluso, apoyar a los inmigrantes legales en nuestro país a su desarrollo profesional, para que después puedan aportar los conocimientos aprendidos en sus países de origen.

Así, concreta Dambisa Moyo que varias de las soluciones pasan por permitir que los propios países afectados puedan realizar una estrategia de salida a la dependencia de los donantes de Occidente. Y permitir, en todo caso, que los donantes colaboren con «una mezcla entre comercio, inversiones extranjeras directas, mercados capitales, bonos del mercado, remesas, etc. [...] Más del 60% de la población de África es menor de 24 años. Esta gente necesita trabajo o tendremos un continente de gente joven sin oportunidades».

No cabe duda, que existen otras alternativas y fórmulas mucho más favorables para ayudar en el exterior que las practicadas hasta ahora con resultados poco célebres. Por ello, lo lógico y coherente sería ayudar primero a nuestros conciudadanos españoles, y sobre todo en estos tiempos de crisis y emergencia social. Un país no puede pretender ayudar a construir un hogar en el exterior cuando su propio hogar se está derrumbando.

De esta manera, la Consejería de Acción Exterior y Unión Europea debería suprimir el programa 232 Cooperació al Desenvolupament dentro de los presupuestos de la Generalitat y destinar los casi 53 millones de euros asignados a cuestiones de emergencia social en Cataluña o a otros fines que in-

centiven el crecimiento económico, empresarial, social, educacional o científico de la región.

En España existe una Agencia Española para la Cooperación Internacional al Desarrollo, que además ha visto duplicado en dos años su presupuesto: ha ascendido en 2023 a 574,63 millones de euros, lo que supone un incremento de 196,25 millones respecto a 2022. De esta forma, el presupuesto total de gasto de AECID asciende a 698,23 millones de euros, incluyendo cooperación delegada de la Unión Europea y otros conceptos.

Por lo tanto, que la Generalidad de Cataluña tenga una cartera exclusiva dedicada a la cooperación internacional, con un presupuesto actual de 52,6 millones de euros, con la previsión de ser aumentado hasta alcanzar el 0,7% propuesto por el Gobierno, supone incurrir en una duplicidad autonómica totalmente prescindible, y ello máxime cuando el carácter de las subvenciones otorgadas por esta agencia posee un evidente sesgo ideológico: ideología de género, climatismo, fomento del multiculturalismo, etc.

A pesar de que el marco legislativo actual mantiene la competencia autonómica en cooperación al desarrollo, desde una Comunidad Autónoma debe centrar sus recursos humanos y presupuestarios a atención de las necesidades de los ciudadanos, especialmente en un contexto de profunda recesión y de crisis social y económica. La labor de la cooperación al desarrollo la debe desempeñar, haciendo uso de sus completas competencias, el Estado en nombre del conjunto del pueblo al que representa.

Por todo ello, el Grupo Parlamentario de VOX en Cataluña presenta la siguiente:

Propuesta de resolución

El Parlament de Catalunya insta al Gobierno a:

1. Suprimir la Agencia Catalana de Cooperación al Desarrollo, así como cualquier partida presupuestaria destinada a políticas de cooperación al desarrollo y/o al «fomento de la paz» fuera de las fronteras del Estado.
2. Destinar el total del presupuesto anual de la Agencia Catalana de Cooperación al Desarrollo a prestaciones y beneficios sociales para los españoles en situación de vulnerabilidad económica.
3. Derogar la Ley 26/2001, de 31 de diciembre, de cooperación al desarrollo.

Palacio del Parlament, 20 de marzo de 2025

Joan Garriga Doménech, portavoz; Sergio Macián de Greef, portavoz adjunto;
Alberto Tarradas Paneque, diputado, GP VOX

Punt 6 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre la detenció de l'alcalde d'Istanbul

250-00426/15

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 30469 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 01.04.2025

A la Mesa del Parlament

Elena Díaz Torrevejano, portaveu del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Alberto Bondesio Martínez, diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la detenció de l'alcalde d'Istanbul, Ekrem İmamoğlu, per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Unió Europea i Acció Exterior, amb el text següent:

Exposició de motius

La detenció de l'alcalde d'Istanbul, Ekrem İmamoğlu, juntament amb altres desenes de persones, suposa un altre flagrant atac contra la democràcia a Turquia. Després de les recents detencions d'alcaldes opositors i altres membres crítics amb el sistema, aquesta última detenció, i les mesures de repressió que l'han succeït com la prohibició de manifestacions i l'alentiment de les xarxes socials, són una evidència més de l'erosió de la democràcia, la llibertat d'expressió i l'Estat de Dret a Turquia sota el Govern del president Recep Tayyip Erdogan.

La detenció d'İmamoğlu és un altre alarmant exemple de l'excés autoritari de les actuals autoritats turques. L'anul·lació del diploma universitari d'İmamoğlu, i la seva detenció sota acusacions de corrupció, suborn i manipulació de licitacions i també de col·laborar amb el Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK) (el qual el govern de Turquia el considera una organització terrorista), suposa un atac directe als valors fonamentals de la democràcia, la llibertat política i els drets humans. La detenció de càrrecs electes constitueix una greu vulneració de la llibertat d'expressió i del dret de la ciutadania a escollir lliurement els seus representants, i posa en entredit el respecte per l'Estat de dret i la separació de poders a Turquia.

Aquesta situació és un exemple més del context de repressió creixent a Turquia, amb una constant aprovació de lleis restrictives i de la instrumentalització del poder judicial per silenciar les veus crítiques. La situació actual agreuja el procés d'adhesió a la UE, que es manté estancat, ja que cap institució europea pot permetre's ignorar el deteriorament de la democràcia a Turquia.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya:

1. Es solidaritza amb l'alcalde Ekrem İmamoğlu, la seva família, la ciutadania d'Istanbul, i aquells ciutadans i ciutadanes que lluiten per la democràcia i la justícia a Turquia.
2. Instem a les autoritats europees a que vetllin per a que les autoritats turques alliberin immediatament a l'Alcalde, tot respectant els principis democràtics i l'Estat de Dret.
3. Constata la preocupació de que Turquia s'allunyi cada vegada més dels principis democràtics i de les conseqüències d'aquesta deriva autoritària contrària al marc per al seu procés d'adhesió a la UE, actualment congelat.
4. Instem a les institucions europees i internacionals a vetllar pel respecte als drets humans i les llibertats fonamentals a Turquia.

Palau del Parlament, 20 de març de 2025

Elena Díaz Torrevejano, portaveu; Alberto Bondesio Martínez, diputat,
GP PSC-Units
